767/07

Den 19. marts 2007 blev i sag nr. 69.444:

xxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx x
xxxx xxxxxx

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har husforsikring i Alm. Brand Forsikring A/S, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at dække et angreb af skimmelsvamp. Klagerens advokat gør gældende, at angrebet af skimmelsvamp er en følgeskade efter en stikledningsskade i 2003.

Selskabet afviser at dække den anmeldte skade med henvisning til, at klageren ikke har sandsynliggjort, at skimmelvæksten er en direkte følge af den dækningsberettigende stikledningsskade i 2003.

Det fremgår af sagen, at klageren i oktober 2003 anmeldte et brud på en stikledning, samt at selskabet dækkede udbedringen af denne skade. Klageren konstaterede herefter skimmelsvamp i efteråret 2005 og anmeldte dette angreb til selskabet som værende en følgeskade efter bruddet på stikledningen.

På grundlag af undersøgelser til påvisning af skimmelsvamp foretaget af Teknologisk Institut den 6/9 2005 er det i skimmelsvampeanalyse dateret 21/9 2005 anført:

> "Ved dyrkningen er der konstateret kraftig vækst af skimmelsvampene *Stachybotrys chartarum* samt *Penicillium chrysogenum,* som de dominerende typer. De hører

begge til den gruppe af skimmelsvampe, der betegnes bygningsrelaterede svampe, dvs. skimmelsvampe, der hyppigt isoleres fra opfugtede bygningskonstruktioner."

Som følge heraf foretog Teknologisk Institut en fugt- og mikrobiologisk undersøgelse den 26/10 2005. Denne undersøgelse blev foretaget af C.J. fra Teknologisk Institut, og i den af ham udarbejdede rapport dateret 21/11 2005 er bl.a. anført:

"**Data og informationer**

O.S. [klageren] oplyser følgende:

- O.S. og hans kone købte huset for ca. 6 år siden.
- Oprindelige hus er fra 1964 og tilbygning fra 1980.
- O.S.' kone begyndte at få kraftige udslæt på hals og i ansigt for knapt 1 år siden, og O.S. er indenfor det sidste 1/2 år begyndt at få irriterede luftveje og følge uoplagthed og træthed. Symptomerne aftager ved fravær fra huset.
- For ca. 2 år siden blev der konstateret brud på vandstikledning i terrænet foran huset. På vandafgiftens størrelse kunne det konstateres, at store mængder vand var løbet ud i terrænet.
- Der forekommer nu synlige misfarvninger bag og lige over fodpaneler på ydervægge i soveværelse.
- O.S. fylder jævnligt en lille mængde vand på centralvarmeanlægget.

…

Af skemaet i bilag … fremgår det, at mycometerprøve 1, udtaget samme sted som aftryksprøve 1 på underside af bærebræt, viser en relativ høj kategori B-værdi. Den relativt høje værdi i kombination med resultatet af aftryksprøve 1 indikerer, at der findes skimmelvækst, sandsynligvis inaktiv, på den undersøgte overflade. Mycometerprøve 2, udtaget samme sted som aftryksprøve 2 på oversiden af klaplaget, viser ligeledes en relativ høj kategori B-værdi. I kombination med resultatet af aftryksprøve 2 er det vor vurdering, at der findes store mængder skimmelsporer i støvlaget på klaplaget. Det kan ikke udelukkes, at sporerne i en vis udstrækning kan stamme fra skimmelvækst i kryberummet.

…

Fugtmålingerne viser, at fugtindholdet i bærebrædderne i soveværelset ligger på 17 - 19 %, hvilket er over normalt niveau, og således sandsynligvis har dannet betingel-

ser for den skimmelvækst, der er registreret ved prøvetagningen. Hvorvidt de registrerede fugtforhold i gulvkonstruktionen beskriver almentilstanden, eller er et resultat af en ekstra opfugtning, er det ikke muligt at vurdere præcist på baggrund af denne undersøgelse. Dog indikerer den nylige fremkomst af parrets indeklimagener og misfarvningerne nederst på væggene i soveværelset, at opfugtningen er opstået for nylig og kan have sammenhæng med utætheden på vandstikledningen foran huset. En mere præcis vurdering af dette, vil som minimum kræve en nærmere fugtundersøgelse af klaplaget i huset, hvilket anbefales. Endvidere kan oplysningen om jævnlig vandpåfyldning på centralvarmeanlægget indikere, at anlægget er utæt og dermed evt. forårsager opfugtning i dele af kryberummet. Det anbefales, at dette forhold undersøges nærmere ved trykprøvning af anlægget. Udover ovennævnte blev der registreret forhøjet fugtindhold og dermed risiko for skimmelvækst nederst på gavlvæg til højre for radiator i køkken.

Samlet set er undersøgelsesresultaterne ikke entydige og klare, men indikerer, at der findes et fugt- og skimmelproblem i dele eller hele kryberummet under husets gulvkonstruktioner."

Ved skrivelse af 2/12 2005 anmeldte klageren det opståede skimmelsvampeangreb til selskabet. Herefter sendte klagerens advokat en skrivelse dateret 22/12 2005 til selskabet, hvori han bl.a. anførte:

"Af afregningen af forbrugsafgifter for 2003 fremgår det, at der er et forbrug på 322 m³, hvilket forsikringsselskabet skulle være oplyst i forbindelse med udbedring af skade og dette forbrug er formentlig 200 m³ større end normalt for en familie på 4 personer.

Det kunne derfor forventes, at man i forbindelse med udbedring af skaden i 2003, havde undersøgt, hvorvidt de mange tusinde liter vand der er løbet ud i jorden har givet anledning til fugtproblemer af ejendommen.

Familien har ejet ejendommen i 6 år, og har på intet tidspunkt før vandskaden haft fugtproblemer i ejendommen.

For så vidt angår oplysninger om, at O.S. ofte har kommet vand på centralvarmeanlægget, kan det skyldes en fejlmåling, idet han ikke har påført vand siden september 2005, og det har ikke givet anledning til overvejelser om yderligere påfyldning."

Skadeskonsulent J.H.-M. besigtigede klagerens ejendom den 9/1 2006 og udarbejdede ved den lejlighed en skaderapport, der er dateret samme dato. Af denne skaderapport fremgår:

"**Skadebeskrivelse.**

* Forsikringstager anmelder angreb af skimmelsvamp som han mener er en direkte følgeskade efter skade på vandstik den 20. oktober 2003
* Skade på vandstik var ifølge forsikringstager ca. 12 m fra nordfacade på hus ca. midt for badeværelse.
* Ved besigtigelse var der skåret hul på ca. 12 - 13 m² bøgeparketgulv i soveværelse for måling af skimmelsvamp.
* Ejendommen er opført med en ca. 40 cm krybekælderkonstruktion, krybekælder er ikke ventileret i fornødent omfang.

Skadeårsag.

* Efter besigtigelse, gennemgang af rapport fra Teknologisk Institut samt samtale med C.J., kan årsag til skimmelsvamp ikke beskrives som en direkte følgeskade i forbindelse med brud på vandstik.
* Årsagen til angrebet er efter min vurdering, den mangelfulde ventilation af krybekælder."

Klageren anmodede ingeniør J.H.H. om at foretage inspektion af kryberummet med det formål at få konstateret, hvorvidt gulvkonstruktion og ventilation af kryberummet var udført korrekt i forhold til den byggelovgivning, der var gældende på bygningens opførelsestidspunkt. Ingeniør J.H.H. har på grundlag af denne inspektion udarbejdet en rapport dateret 16/2 2006. Han har i denne rapport anført:

"Bygningsreglementet fra 1961 var gældende, da huset blev opført. Det fremgår af dette reglements kapitel 5.6.2 stk. 12, at 'kryberum under træbjælkelag skal ventile-

res', … Der er ikke her angivet specifikke krav til ventilationsåbningers størrelse og placering. …

Det er mit indtryk, at dit kryberum under soveværelset er vel ventileret med de omtalte drænrørsåbninger. Der er ikke tegn på, at træbjælkelaget har lidt skade. Men der er ingen tvivl om, at bruddet på vandstikledningen år 2003 har medført stor fugtophobning under gulvet i soveværelset. Den store vandmængde tyder på, at der har været tale om et langvarigt problem, som ventilationsåbninger i soklen - uanset størrelse og placering - slet ikke ville kunne ventilere bort."

Som følge af ovennævnte rapport anførte selskabet ved skrivelse af 24/3 2006til klagerens advokat:

"J.H.H. gennemgår ventilationsåbninger i relation til bygningsreglementet. Det er korrekt at reglementet af 1961 ikke beskriver hvordan der skal ventileres, blot at kryberum skal ventileres, ventilationskravene er senere blevet præciseret og efterfølgende skærpet flere gange, netop fordi det blev konstateret at mangelfuld ventilation af kryberum gav problemer med skimmelsvamp og råd.

l øvrigt er skaden ikke afvist med henvisning til mangler i relation til bygningsreglementet, men alene med henvisning til at det ikke er påvist, at problem med skimmelsvamp er en direkte følge af rørbruddet.

J.H.H. skriver at brud på vandstikledning har medført stor fugtophobning under gulv i soveværelse. Dette er en udokumenteret påstand, som ikke kan anvendes ved beskrivelse af årsag til skimmelproblem. C.J. fra Teknologisk Institut har besigtiget skadestedet den 26. oktober 2005 og på den baggrund udarbejdet en rapport dateret den 21. november 2005, her bliver der ikke beskrevet problem med store fugtophobning, tværtimod står der at der er konstateret skimmelsvamp i støvlaget på klaplag (beton) i kryberum. l rapporten bliver årsag til opfugtning i kryberum heller ikke beskrevet."

Klagerens advokat har ved skrivelse af 19/5 2006 over for nævnet nedlagt påstand om, at selskabet skal dække det anmeldte angreb af skimmelsvamp.

Selskabet har ved skrivelse af 26/6 2006 fastholdt sin afgørelse over for nævnet. Selskabet har til støtte herfor anført:

> "Vi kan oplyse, at vores taksator har pr. telefon talt med Teknologisk Institut ved C.J., som ligeledes her oplyser, at årsagen til skimmelsvampen ikke kan beskrives som en direkte følge af stikledningsskaden.
>
> I den forbindelse skal vi oplyse, at vi tidligere har oplyst klageren, hvis denne kan sandsynliggøre at skimmelsvampen er en direkte følge af bruddet på stikledningen, er udbedringen efter skimmelsvampen omfattet af den tegnede forsikring.
>
> Det er vores opfattelse, at brevet fra ingeniør J.H.H. … ikke giver nye oplysninger til sagen, herunder at der ikke er foretaget yderligere undersøgelse, som kan klarlægge årsagen til skimmelvæksten.
>
> …
>
> **Konklusionen**
>
> Ud fra de indkomne oplysninger og undersøgelser foretaget af Teknologisk Institut, mener vi ikke, at klageren har sandsynliggjort, at skimmelvæksten er en direkte følge af den anerkendte stikledningsskade i 2003, hvorfor selskabet ikke på det foreliggende kan tage stilling til erstatningspligten.
>
> Vi vil derfor anbefale klageren, at få undersøgt forholdet yderligere, således at årsagen til skimmelsvampen kan klarlægges."

Nævnet udtaler:

Nævnet finder, at klageren har godtgjort, at årsagen til fugten og skimmelsvampen meget vel kan være bruddet på stikledningen i 2003. Nævnet finder derfor, at selskabet

skal foranstalte og bekoste en fugtundersøgelse af klaplaget i ejendommen, således som det også er anbefalet af Teknologisk Institut.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Alm. Brand Forsikring A/S, skal foranstalte og bekoste en nærmere undersøgelse af ejendommens klaplag med henblik på at vurdere, om bruddet på stikledningen i 2003 har medført fugtskaderne og skimmelsvampeangrebet i ejendommen.

Poul Sørensen
formand